

§ 188

KFKS 2018/1210

Motion - Klimatneutral betong

Motion den 17 december 2018 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses bifallen på så sätt att kommunen ansluter sig till Betonginitiativet, att det i kommande riktlinjer för miljökrav för entreprenader, reinvesteringar och stadsbyggnadsprojekt ska ställas krav för att uppnå minskad klimatpåverkan från betonganvändning samt att privata aktörer ska stimuleras att också ställa miljökrav på den betong de använder.

Ärende

Aktuell motion ställdes till kommunfullmäktige den 17 december 2018. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska stötta Betonginitiativet genom att i all upphandling efterfråga den betong som har lägst klimatpåverkan samt att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen ska undersöka vilka politiska styrmedel som är möjliga för att få olika byggaktörer i Nacka att använda betong med så låg klimatpåverkan som möjligt.

Ett av kommunens miljömål är att Nacka ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Kommunens främsta möjlighet att påverka för ökad klimathänsyn inom bygg- och anläggning är via kravställning i upphandling. Inköp av betong sker dels inom ramen för stadsutvecklingsprojekt och dels inom ramen för projekt och reinvesteringar i konstruktioner, exempelvis kommunala väg- och brokonstruktioner.

Exploateringsenheten Nacka stad tar nu fram ett förslag till miljöplan som ska innehålla miljökrav vid utförande av entreprenader, bland annat innehållande miljökrav kring betongens klimatbelastning. Att inom ramen för stadsbyggnadsprojekt följa de förslag på miljökrav som ställs i den föreslagna miljöplanen är ett första steg för att uppnå minskad klimatpåverkan från betong. Även när det gäller reinvesteringar och projekt inom ramen för natur- och trafiknämnden borde det finnas utrymme att ställa krav på betong vid upphandling. Materialens beständighet en viktig faktor att ta i beaktande sett till total miljöpåverkan. För att säkerställa långsiktigt hållbara teknik- och materialval samt stimulera innovation bör det vid upphandling ställas funktionsbaserade krav ur ett livscykelperspektiv. Vidare är kostnaden en avgörande faktor.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen föreslår att kommunen ansluter sig till Betonginitiativet, att det i kommande riktlinjer för miljökrav för entreprenader, reinvesteringar och stadsbyggnadsprojekt ska ställas krav för att uppnå minskad klimatpåverkan från betonganvändning samt att privata aktörer ska stimuleras att också ställa miljökrav på den betong de använder.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 21 maj 2019, §98
Tjänsteskrivelse från enheten för strategisk stadsutveckling den 7 maj 2019
Bilaga Motion ”Klimatneutral betong?” av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 21 maj 2019, §98

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunen har gällande ramavtal för reinvesteringar för betong men kan i kommande upphandlingar av ramavtal eller specifika projekt undersöka möjligheten och kostnaderna för att välja betong med lägre klimatpåverkan.

Kommunfullmäktige noterar att ett förslag till generella miljökrav för byggskedet för Nacka stad är under framtagande. Miljökraven kan framöver leda till att en större andel betong med lägre klimatpåverkan kommer användas inom kommunens stadsutveckling.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP), Hans Peters (C), Gunilla Grudevall-Steen (L), Karin Teljstedt (KD), Helena Westerling (S) och Tomas Ottosson (V) att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses bifallen på så sätt att kommunen ansluter sig till Betonginitiativet, att det i kommande riktlinjer för miljökrav för entreprenader, reinvesteringar och stadsbyggnadsprojekt ska ställas krav för att uppnå minskad klimatpåverkan från betonganvändning samt att privata aktörer ska stimuleras att också ställa miljökrav på den betong de använder.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Protokollsanteckningar

Tomas Ottosson lämnade följande protokollsanteckning Vänsterpartiets kommunstyrelsegrupp:

”Vänsterpartiet ser positivt på förslag till beslut som lämnades av Mats Gerdau. Vår inställning är samma som i KSSU att alla insatser för att minska koldioxidutsläpp är viktiga. Betonginitiativet är ett sådant projekt som redan idag kan reducera utsläpp från byggsektorn. Med mera forskning och utveckling av metod/material finns mer miljö och klimatvinster att förvänta sig. APPLÅD till det nya förslaget.”

Viktor Ellström (S) lämnade följande protokollsanteckning för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp:

”Det är oerhört viktigt att kommunen använder sig av mer miljövänliga produkter i sin verksamhet och ställer krav på dem. Samtidigt måste vi slå vakt om att kommunens upphandlingar bidrar till ökad konkurrens och således kostnadseffektiva inköp. Därför är det viktigt att vi inte förlitar oss på vad vinstdrivande leverantörer bedömning av vad som är miljövänligt. Speciellt inte på marknader som länge dragits med karteller och misstankar om karteller, som bygg- och byggmaterial branschen. Därför är det bra att vi använder oss av regeringens initiativ Fossilfritt Sverige där branschen tillsammans med forskare och offentliga sektorn tar fram lösningar för ett hållbart samhälle som t.ex. Betonginitiativet.”

Karin Teljstedt (KD) lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraternas kommunstyrelsegrupp:

”Det är väl känt att den nödvändiga betongen är en svår klimatbelastare. Därför är det angeläget att använda betong med liten klimatbelastning när Nacka bygger stad.”

Mikael Carlsson (NL) lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan's kommunstyrelsegrupp:

”Nackalistan bifaller inte tjänstehandlingen till hundra procent eftersom den del som ligger inom betongavtalet handlar om reinvesteringar av betong. I nya projekt är det inget hinder för satsningar på klimatneutral betong. Det är naturligtvis som allt annat också en kostnadsfråga men om man räknar i ett livscykelperspektiv är det troligen en billigare variant än en mer miljöbelastande betong. Eftersom intentionerna från kommunen är goda inom miljöområdet så nöjer sig Nackalistan med svaret i tjänstehandlingen tills vidare.”

Sidney Holm lämnade följande protokollsanteckning för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp:

”Miljöpartiet gläds åt att kommunledningen beslutat att bifalla motionen. Klimatet rankades av många som den viktigaste frågan i EU-valet. Det krävs ett bättre och mer

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

sammanhållet klimatarbete inom EU för att Europa ska bidra till att hålla klimatförändringen under två grader. Det är samtidigt viktigt att vi i Nacka gör det vi kan och inte förlitar oss på att någon annan ska lösa klimatutmaningen åt oss. Mycket nytt ska byggas i Nacka och hur vi gör det har stor påverkan på kommunens klimatavtryck. Eftersom betong har så stor klimatpåverkan kan vi genom att stötta betonginitiativet både bidra till färdplanen mot klimatneutral betong 2045, och sänka vårt eget klimatavtryck. Redan idag finns klimatförbättrad betong som har 30 % lägre klimatpåverkan än konventionell betong men, för att utvecklingen ska gå framåt krävs det att vi som bygger mycket efterfrågar betong som har så låg klimatpåverkan som möjligt. Kommunen ska under hösten ta fram en genomförandeplan för strategin för miljö- och klimatambitioner i Nackas stadsutveckling. En av ambitionerna blir nu att använda betong med lägre klimatpåverkan när vi bygger nya Nacka.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande